

ÖZ

**POPÜLER KÜLTÜR ÜRÜNÜ OLARAK KIRGIZ MAGAZİN BASINI İÇERİĞİ:
MAGAZİN BASINI İÇERİK ÇÖZÜMLEMESİNE YÖNELİK ANALİTİK BİR
ÇALIŞMA**

Ercan KAYA

Yüksek Lisans, İletişim Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Bayram KAYA

Bişkek’te yayınlanan magazin dergilerinin içeriğinin nelerden ve neden oluştuğu ve bu dergilerin üniversite gençlerini nasıl yönlendirdiğini, magazin dergilerinin içerik analizi yapılarak araştırıldı. Bu çalışmada öncelikle kültür, folk kültürü (halk kültürü), kitle kültürü ve popüler kültür hakkında gerekli bilgiler verildi. Sonrasında ise kitle iletişim araçları tanıtılıp enformasyon gereksinim nedenleri ve kitle iletişim araçlarının olumlu ve olumsuz yanları ele alınarak incelendi. Magazin basını ve magazin basını olarak yazılı basını ele alınıp çağdaş toplumda basının işlevleri araştırıldı. Daha sonra ise gençlerin yaşam tarzının biçimlenmesinde medyanın rolü araştırılıp, toplum yönetiminde kitle iletişim araçlarının etkisi sorgulandı.

Tüm bu kuramsal çalışmalar doğrultusunda tasarlanan içerik analizi araştırmasında örneklem olarak Aziya Scope, Gırl Liza, Joy ve OOPS! dergileri seçilmiş ve dergilerin içeriklerinde ne türden haberlerin yer aldığı ve bu haberleri nasıl sunduğunu ortaya çıkarmak için içerik analizi bu dergilere uygulanmıştır.

Ortaya çıkan sonuçlara göre Bişkek’te yayınlanan magazin dergilerinin içeriğinin basit, sıradan konulardan oluştuğu ve bu konuları sunarken güzel, seksi kadın ve erkek figürleri ile ünlü kişiler kullandığı ortaya çıkmıştır. Aynı zamanda bu dergilerin içeriklerinde reklam diğer bölümlere göre reklamın daha fazla olduğu ve % 57,73’lük oranını da görselliğe ayırdığı ortaya çıkmıştır. Bu sonuçlardan hareket ederek magazin basınının üniversite gençlerini olumsuz yönde etkilediği kanısına varılmaktadır.

ӨЗӨК

ПОПУЛЯРДУУ МАДАНИЯТТЫН ПРОДУКЦИЯСЫ КАТАРЫ КЫРГЫЗ
ЖУРНАЛДАРЫНЫН ИЧКИ ТҮЗҮЛҮШҮ: ЖУРНАЛДАРДЫН
РУБРИКАЛАРЫН АНАЛИТИКАЛЫК ЖАКТАН ИЗИЛДӨӨ

Эржан Кайа

Магистратура, Коммуникация дисциплиналары тармагы

Диссертациянын жетекчиси: Байрам Кайа

Бишкекте басылып чыккан оюн-зоокко багытталган журналдардын эмнелерден түзүлгөндүгүн жана бул журналдардын университеттеги жаштарга кандай таасир бергендигин аналитикалык изилдөө жүргүзүү аркылуу табууга аракеттендик. Бул эмгекте алгач маданият, фольклордук маданият (калк маданияты), коомдук маданият жана популярдуу маданият тууралуу маалымат берилди. Андан кийин массалык маалымат каражаттары жөнүндө маалымат берилип, информацияга болгон талаптын себептери жана массалык маалымат каражаттарынын позитивдүү жана негативдүү тараптары анализденди. Оюн-зоок прессасы (жёлтая пресса) жана басма сөз тууралуу кыскача маалымат берилип, заманбап жашоодогу басма сөздүн негизги функциялары көрсөтүлдү. Андан кийин болсо жаштардын дүйнө таанымынын түзүлүшүндө массалык маалымат каражаттарынын ролу изилденип, коомду башкарууда массалык маалымат каражаттарынын таасири иликтенди.

Бардык бул теориялык маалыматтардын негизинде түзүлгөн анализ изилдөөсүндө мисал катары Азия Скоуп, Гёл Лиза, Джой жана УУПС журналдары тандалып алынды жана бул журналдардын ички рубрикаларында кандай түрдөгү кабарлар орун алгандыгын жана бул кабарлардын кандай ыкмада сунулгандыгын ортого чыгаруу максатында бул журналдарга аналитикалык изилдөө жүргүзүлдү.

Алынган жыйынтыктарга караганда Бишкекте басылып чыккан журналдардын ички беттери жөнөкөй, күнүмдүк темалардан турат жана бул темалар сулуу, сексуалдуу аял жана жркектер менен калкка таанымал кишилердин сүрөттөрү колдонулуп жарыяланат. Ошол эле мезгилде бул журналдардын ички беттеринде рекламалар башка журналдарга караганда аябай көп орунду ээлейт. Башкача айтканда бул журналдардын ички беттеринин дээрлик 57,73% пайызын визуалдык рекламалар түзөт. Бул

жыйынтыктардын негизинде оюн-зоокко багытталган журналдардын университеттеги жаштарга терс таасир берээри далилденди.

Аннотация

Внутренняя структура кыргызстанских журналов как продукт массовой культуры: изучение рубрик журналов с научной точки зрения.

Эржан Кайа

Магистратура, дисциплина Коммуникации

Руководитель диссертации: Байрам Кайа

Как и почему образовывается содержание распространяемых журналов в Бишкеке и как они влияют на молодежь в университетах исследовалось анализируя содержимое журналов в магазинах. В этой работе в первую очередь давались нужные знания о культуре народной, массовой и популярной культуре. После этого ознакомив с информацией о Средствах массовой информации, поясняются причины потребности в информации, а также изучаются положительные и отрицательные стороны Средств массовой Информации. Кратко изложив информацию о прессе и в частности о «желтой» прессе, была передана роль и основные функции развлекательной прессы на современную жизнь. Далее была изучена роль средств массовой информации в познании окружающего мира молодежью и изучена роль СМИ в управлении обществом.

На примере таких журналов как Азия Скоуп, Гёл Лиза, Джой и УУПС было проведено аналитическое исследование, изучены рубрики этих журналов, то, в каком порядке они расположены и в какой форме подается информация для изучения всех теоретических тезисов и материалов.

Согласно полученным данным, на внешней странице выходящих в Бишкеке журналов используются простые заголовки и незамысловатые названия статей, расположенных внутри издания, часто эти подтемы сопровождаются фотографиями известных лиц мужчин и сексуальных женщин. В это же время на внутренних страницах таких журналов рекламы занимает очень много места сравнительно с другими изданиями. Говоря другими словами, визуальная реклама занимает почти 57,7 % внутренних страниц журналов. На основе вышеизложенного можно заключить, что журналы,

направленные на развлекательные темы оказывают отрицательное влияние на молодежь в университетах.

ABSTRACT

THE CONTENTS OF KYRGYZ MAGAZIN PRESS AS A PRODUCT OF POPULAR CULTURE: ANALYTICAL STURY TO THE CONTENTS OF MAGAZIN PRESS

Ercan KAYA

MA, Communication Department

Thesis Advisor: Professor. Dr. Bayram Kaya

There was a content analysis to investigate what and why has occurred the contents of magazine press which published in capital city Bishkek and how this magazine press effected to young university people. In this study firstly has been given the necessary information about culture, folk culture (folklore culture), mass culture and popular culture. Then was introduced the media and causes of information needs. Beside of that has been given an information about positive and negative sides of the mass media. After that has been discussed the magazine press and the functions of the press in contemporary society. Then has been investigated the media's role in formatting the life style of young people and has been questioned the influence of mass media in community management.

All these theoretical studies designed to investigate the content analysis over some magazine journals as Asia Scope, Girl Liza, Joy and OOPS! And the content analysis was applied to these journals to find out what kind of news was selected in the content of these journals and how and where this news has presented.

The results of this analysis has emerged that the contents of magazine which published in Bishkek city are simple and consists of ordinary subjects and these issues use beautiful, sexy women and men figures and the picture of famous people while offering news. At the same time, ads on the content of this magazine is higher than other parts of journal contents and has emerged that by 57,73% luxury rate of journal's content was separated to the visual discrimination. As the results of the analysis there was found that the magazine press negatively affect to youth.